

СТАНОВИЩЕ

**относно дисертационния труд за придобиване на образователната и научна степен
„Доктор“**

**на тема: „КАРЛ ДИЙМ И НЕГОВИЯТ ПРИНОС КЪМ РАЗВИТИЕТО НА
БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕСНА КУЛТУРА“**

Автор на дисертационния труд : Йорг Шенк

Научен ръководител: проф. Лозан Митев, доктор

Докторска програма: Теория и методика на спортната наука

Професионално направление: 7.6 „Спорт“

1. За докторанта

Докторантът Йорг Шенк има дългогодишен и трайно изразен интерес в спорта, образованието и научноизследователската дейност. Успоредно с изграждането на професионалния си опит и кариера в сферата на дипломацията, Йорг Шенк демонстрира системност и последователност в образователните си и обществени интереси. За това свидетелстват завършените четири магистратури в областта на педагогиката, славистиката, в т.ч. български език и литература. През своя трудов и житейски път докторантът е трайно свързан с България в качеството си на дипломат, съветник и преводач в различни отдели и нива на немското външно министерство и посолството на Германия у нас. През различни периоди на своето пребиваване в страната, в ролята си на обществен деятел, Йорг Шенк има огромен принос за подпомагането и развитието на редица спортове и в частност хокеят на трева. Свидетелство за отпечатъка от неговата дейност у нас са и няколкото почетни отличия и награди, присъдени от различни образователни, научни, неправителствени и спортни организации и институции, като БАН, Технически университет–София, Хумболтов съюз на България, БЧК, БФХТ.

2. Актуалност, характеристика, оценка и приноси на дисертационния труд

Изследването на личността, работата и наследството от дейността на Карл Дийм в контекста на историческото време на неговия живот и проекциите им в съвремението, само по себе си е интелектуално пътуване, но и научно предизвикателство. Историческият отклик на многообразната държавническа, управленска и експертна дейност на Карл Дийм на полето на олимпийското движение, европейската спортна сцена и неговата роля в развитието на концептуалните, методологическите, структурните и организационните основи на специфичния модел на телесна култура в Германия и в България, предлага нов ракурс към днешните разбирания за личности, събития и комплексни процеси от определен

исторически период. Едно от тези „наследства“ е и създаването през 1942 г. на Държавното висше училище за телесно възпитание, чийто първоприемник днес е НСА „Васил Левски“.

Представената дисертация е в обем от 212 страници, от които 132 съдържателна част, 68 страници приложения и 12 страници библиографски източници. Дисертационният труд е структуриран в четири глави. В първите три от тях авторът аргументира подхода си към проучването, представя широкообхватна дискусия относно обосновките и необходимостта от труда, приложения научен инструментариум на историографията, поставя параметрите и контекста на същинското изследване, подкрепено с познати и нови, уникални документи, емпирични факти и исторически доказателства. Текстът в глава четвърта има ясно изразен интерпретивен характер и представя предимно обобщаващи коментари, произтичащи от анализа в предходните раздели на труда.

Системното и задълбочено изучаване на дейността на Карл Дийм в България, в ролята му на признат визионер, концептуален мислител, ръководител и експерт в полагането на основите на организационния модел на телесната култура и развитието на олимпийското движение у нас, се базира на обхванат анализ на различни публикувани и оригинални, непубликувани разработки, исторически свидетелства и документи в периода 1933-1942 г. За първи път са отразени непознати до момента лични впечатления на Карл Дийм от престоя му в България, благодарение на анализирания записки от личния му дневник. Мащабната дейност на Карл Дийм е представена през призмата на специфичните за времето политически, идеологически, социални и структурни условия, в рамките на по-широките геополитически проекции в държавните, икономическите и културните връзки между Германия и България. Йорг Шенк успява да очертае значимостта на работата на Карл Дийм и някои от ключовите отражения върху развитието на системата за телесно възпитание и спорта, което предлага обогатени възможности за преоценка на този исторически период. За целта авторът предприема проучване и анализ на документални източници, свързани с живота и делото на Карл Дийм както в неговата родина, така и в други европейски страни, в т.ч. и България. От друга страна Йорг Шенк осъществява и обстоен преглед на публикувани исторически, научни, институционални, организационни и спортни изследвания, които дават различни представи и оценки за дейността на Карл Дийм като педагог, ръководител, учен и експерт. Успоредно с това е представен и авторски поглед върху разкриването на ключови характерни особености и процеси в развитието на адаптирания модел на телесна култура в България, чиято концептуална основа е т.нар. „Организационен план“ на Карл Дийм. В този смисъл интерес би представлявало, ако в дисертационния труд фигурираше подкрепен с анализ раздел за това как е бил възприет и реализиран от тогавашните български институции, спортното движение и обществеността проекта на Карл Дийм.

Авторът демонстрира високи компетенции и умения при боравенето с документални и литературни източници, както и в прилагането на историографски научни методи за анализ на исторически материали. Специално внимание заслужава използваният интерпретивен подход при тълкуването на факти, събития и процеси, поставени в

определен исторически, общественно-политически и социално-културен контекст. При този изследователски подход действията на определени исторически личности не са предопределени, а са продукт на това как те възприемат заобикалящата ги действителност и какъв смисъл ѝ придават. Това означава, че в резултат на натрупани знания и опит, отделните ръководители, деятели и всички, които имат отношение към системата на телесната култура и организацията на спортното движение формират собствена интерпретация на визии, идеология, действия, процеси и събития, и се опитват да работят за тяхното осъществяване под една или друга форма.

В този смисъл, както и в други направления на социалните науки, авторът и тук, в ролята и на изследовател, не може да остане напълно неутрален в интерпретацията си на достъпните исторически извори относно очертания обект и предмет на проучване. В анализа си предлага тълкувания и обобщения, които се намират в процес на непрекъснато дебатиране, утвърждаване, отхвърляне и преформулиране. Значимо предизвикателство в това отношение е решаването на креативно противопоставящи се културни дилеми пред автора Йорг Шенк, предвид дългото време, което е прекарал в България като част от професионалните му ангажименти и изградените на тази основа социални и институционални връзки от една страна, трайното му въвличане в съвременната спортна система у нас в ролите на деятел и ръководител на спортна федерация от втора страна, и влиянието на основополагащият немски начин на мислене, от трета страна. Подобна постановка предлага интересни паралели между преживения процес на акултурация в различно обаче историческо време от страна на Карл Дийм и авторът на представения дисертационен труд, посветен на неговия бележит предшественик.

3. Критични бележки към дисертационния труд

В структурен, съдържателен и научноизследователски план дисертацията отговаря на утвърдените стандарти за подобен род разработки на историческа тематика. Следва да се отбележи, че авторът и научният ръководител на труда са взели под внимание и са отразили голяма част от направените критични коментари и препоръки от разширения научен колегиум на катедра „Мениджмънт и история на спорта“. Единствената по-съществена бележка, която мога да посоча е, че по-добре би могло да се подкрепят със съответните методологични литературни източници използваните методи за изследване от историографско естество.

4. Публикационна и образователна дейност на докторанта

В изпълнение на утвърдените изисквания за присъждане на ОНС „Доктор“ докторантът Йорг Шенк е представил за публикуване три статии, свързани с темата на дисертацията. Две от тях вече са официално публикувани, а третата е одобрена за отпечатване в авторитетни научни издания с анонимно рецензиране. В пълен обем и без забавения във времето, успешно е осъществен и процесът на обучение, съобразно

планираното в докторската програма „Теория и методика на спортната наука“ и индивидуалния план за обучение на докторанта.

5. Заключение

Задълбоченият, обхванат и компетентен анализ на богат спектър от исторически материали по темата, съпътстван с ясно изразена авторска интерпретация и позиция, демонстрираните компетенции при прилагането на комбинация от научноизследователски методи от страна на докторанта, изпълнените образователни и наукометрични изисквания в процеса на докторантското обучение, ми дават основание да заключа, че дисертационният труд притежава необходимите качества и произтичащи научни приноси, и с убеденост изразявам положителното си становище „ЗА“ присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на Йорк Шенк.

Член на научното жури:

доц. Иван Сандански, доктор

STATEMENT

**On a dissertation thesis submitted for awarding the educational and scientific degree
“PhD”**

**Title of the thesis: „CARL DIEM AND HIS CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT
OF BULGARIAN PHYSICAL CULTURE“**

Author of the dissertation: Jörg Schenk

Research supervisor: Professor Lozan Mitev, PhD

PhD degree programme: Theory and Methodology of Sport Sciences

Professional field: 7.6 „Sport“

1. About the PhD student

The PhD student Jörg Schenk has a long-standing and persistent interest in sport, education and research. Along with building his professional experience and career in the field of diplomacy, Jörg Schenk has demonstrated systematicity and consistency in his educational and voluntary interests. This is evidenced by the completed four master's degrees in the fields of pedagogy, Slavic studies, including Bulgarian language and literature. During his professional and life path, the PhD student has been sustainably linked with Bulgaria in his capacity as a diplomat, advisor and translator in various departments and levels of the German Foreign Ministry and the German Embassy in our country. During various periods of his stay in the country, in his role of a public figure, Jörg Schenk has a huge contribution to the support and development of a number of sports and the field hockey in particular. Evidence of the imprint of his activity in our country are also the several honorary awards and prizes awarded by various educational, scientific, non-governmental and sport organisations and institutions, such as Bulgarian Academy of Science, Technical University Sofia, Humboldt Union of Bulgaria, Bulgarian Red Cross, Bulgarian Field Hockey Federation.

2. Relevance, characterization, evaluation and contributions of the dissertation

Exploring the personality, work and legacy of Carl Diem's activity in the context of the historical time of his life and their projections in the present is in itself an intellectual journey as well as a scholarly challenge. The historical response to the diverse statesmanship, managerial and expert activity of Carl Diem in the field of the Olympic movement, the European sporting landscape and his role in the development of conceptual, methodological, structural and organisational foundations of the specific model of physical culture in Germany and in Bulgaria, offers a new foreshortening to today's understanding of persons, events and complex processes

from a certain historical period. One of these "legacies" is the establishment in 1942 of the State Higher School of Physical Education, whose successor today is NSA "Vassil Levski".

The submitted PhD thesis contains 212 pages, of which 132 represent the body of content, while the rest of 68 pages feature appendices and 12 pages bibliographic sources. The dissertation is structured in four chapters. In the first three of them, the author argues his approach to the study, presents a wide-ranging discussion on the rationale and necessity of the thesis, the applied research methods of historiography, sets the parameters and context of the actual research supported by both familiar and new unique documents, empirical facts and historical evidence. The text in the fourth chapter has a clear interpretative character and mainly presents generalizing comments resulting from the analysis in the previous sections of the thesis.

The systematic and in-depth study of Carl Diem's activity in Bulgaria in his role as a recognised visionary, conceptual thinker, leader and expert in laying the foundations of the organisational model of physical culture and the development of the Olympic movement in our country is based on a comprehensive analysis of various published and original writings, historical testimonies and documents in the period of 1933-1942. For the first time, previously unknown personal impressions of Carl Diem from his stay in Bulgaria are reflected, thanks to the analysed notes from his personal diary. The large-scale activity of Carl Diem is presented through the lens of the time-specific political, ideological, social and structural conditions, within the broader geopolitical projections in the state, economic and cultural relations between Germany and Bulgaria. Jörg Schenk succeeds in delineating the significance of Carl Diem's work and some of the key implications for the development of the system of physical education and sport, which offers enriched opportunities for a reassessment of this historical period. For this purpose, the author undertakes a study and analysis of documentary sources related to the life and work of Carl Diem both in his homeland and in other European countries, including Bulgaria. On the other hand, Jörg Schenk also carries out a comprehensive review of published historical, scientific, institutional, organisational and sports studies, which give different ideas and assessments of Carl Diem's activity as a teacher, leader, scientist and expert. In parallel, an author's view is presented on the disclosure of key characteristics and processes in the development of the adapted model of physical culture in Bulgaria, the conceptual basis of which is the so-called "Organisation Plan" by Carl Diem. In this sense, it would be of interest if the dissertation has included a section supported by analysis on how the project of Carl Diem was perceived and implemented by the then Bulgarian institutions, the sport movement and the public.

The author of the PhD thesis demonstrates high competences and skills in working with documentary and literature sources, as well as in the application of historiographic research methods for the analysis of historical materials. The interpretative approach used in the interpretation of facts, events and processes placed in a certain historical, socio-political and socio-cultural context deserves special attention. In this research approach, the actions of certain historical persons are not predetermined, but are a product of how they perceive the surrounding reality and what meaning they attach it. This means that as a result of accumulated knowledge and experience, individual managers, figures and all those who are related to the system of physical

culture and the organisation of the sport movement form their own interpretation of visions, ideology, actions, processes and events, and try to work for their implementation in one form or another.

In this vein, as in other areas of social sciences the author here too, in the role of a researcher, cannot remain completely neutral in his interpretation of the accessible historical sources regarding the outlined object and subject of research. In his analysis, he offers interpretations and generalizations that are in a process of continuous debate, confirmation, rejection and reformulation. A significant challenge in this regard is the solution of creatively opposing cultural dilemmas for the author Jörg Schenk, given the long time he has spent in Bulgaria as part of his professional commitments and the social and institutional ties built on this basis, on the one hand, his personal engagement in the contemporary sport system in our country in the form of a volunteer and current head of a Bulgarian sport federation on the second hand, and the influence of the foundational German mindset, on the third hand. Such a perspective offers interesting parallels between the process of acculturation experienced in a different historical time by Carl Diem and the author of the dissertation dedicated to his notable predecessor.

3. Critical notes on the dissertation thesis

In terms of structure, content, and scientific research, the dissertation meets the established standards for similar types of developments on historical topics. It should be noted that the author and his research supervisor have taken into account and reflected a large part of the critical comments and recommendations made by the extended scientific collegium of the Department of "Management and History of Sport". The only more significant remark I can point out is that it would have been possible to better substantiate the historiographical research methods used with relevant literature on methodology.

4. Publication and study activity of the PhD student

In fulfillment of the established requirements for awarding the educational and scientific degree "PhD" Jörg Schenk has submitted for publication three articles related to the topic of the dissertation thesis. Two of them are already officially published, and the third one has been approved for publication in peer-reviewed scientific journals. In full volume and without time delays, the study process was successfully carried out, in accordance with what was initially planned in the PhD programme "Theory and Methodology of Sports Science" and his individual study plan.

5. Conclusion

The in-depth, comprehensive and competent analysis of a wide range of historical materials on the topic, accompanied by a clearly presented author's interpretation and position, the demonstrated competences in the application of a combination of research methods, the fulfilled educational and scientometric requirements in the process of PhD study, give me the arguments to

conclude that the dissertation thesis possesses the necessary qualities and resulting scientific contributions, and I confidently express my positive opinion "FOR" the awarding of the educational and scientific degree "PhD" to Jörg Schenk.

Member of the Scientific Jury:

Assoc. Prof. Ivan Sandanski, PhD